

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn i Horns skola och Björkfors skola i
Kinda kommun

Rektorn vid Horns skola och Björkfors skola
och
Kinda kommun

Tillsyn i Horns skola och Björkfors skola

Horns skola har förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Björkfors skola har förskoleklass och grundskola årskurs 1

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Horns skola och Björkfors skola och Kinda kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. I underlaget för beslutet ingår också en av Skolinspektionen genomförd elev-, personal och föräldraenkät som genomfördes hösten 2010.

Genom rektors- och lärarintervjuerna framgår att rektor och lärare på skolorna genomför kontinuerliga utvärderingar för att utveckla och förbättra undervisningen. Av de dokument som Skolinspektionen har tagit del av framgår att skolorna det senaste året har en god måluppfyllelse.

Övergripande dokument som utformningen av planer mot kränkande behandling och de dokument som gäller elevens utveckling, det vill säga individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen måste förbättras. Dessa dokument behöver utvecklas på båda skolorna i rektorsområdet. Skolinspektionen ser positivt på att rektor och skolorna påbörjat ett arbete för att förbättra dessa dokument. Skolinspektionen vill understryka vikten av att detta arbete intensifieras ytterligare för att säkerställa en hög kvalitet på rektorsområdets arbete.

Av verksamhetsbesök och elevintervjuer framgår att skolorna utgör trygga studiemiljöer. Rektorn leder ett aktivt värdegrundsarbete på de två skolorna och det finns en medvetenhet om betydelsen av trygghet för elevernas studieresultat.

Horns skola och Björkfors skola har planer mot kränkande behandling men huvuddelen av innehållet i dessa är generellt utan att göra någon åtskillnad mellan de olika enheterna och verksamheterna. För att planerna ska fylla sitt syfte måste behov och åtgärder utgå ifrån och beskrivas utifrån varje enhets specifika förhållande.

Språkvalet för eleverna i Horns skola är begränsat. Begränsningen överensstämmer inte med bestämmelserna i grundskoleförordningen. Bland annat kan eleverna inte välja antingen svenska eller engelska som språkval.

Skolinspektionen har i tillsynen av Horns skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Individuella utvecklingsplaner utarbetas inte enligt författningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen).
- Språkval erbjuds inte i enlighet med förordningen (2 kap. 18 § grundskoleförordningen).
- Modersmål erbjuds inte i enlighet med förordningen (2 kap. 9 § grundskoleförordningen).

Skolinspektionen har i tillsynen av Björkfors skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Individuella utvecklingsplaner utarbetas inte enligt författningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2 och 3

Rektorn och Kinda kommun har ansvar för att Horns skola och Björkfors skolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Kinda kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Kinda kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Tillsyn i Horns skola och Björkfors skola

2011-02-28

4 (13)

Dnr 43-2010: 4725

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Johan Nilsson och jurist Sofia Lindstrand.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sandén
Avdelningschef

Johan Dietrichson
Utredare/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolorna
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll från Horns skola
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll från Björkfors skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kinda kommun under vårterminen 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Horns skola och Björkfors skola den 2 och 3 februari 2011. Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Hycklinge skola besöktes även den 3 februari 2011 men eftersom skolan upphör och flyttar hela sin verksamhet till Horns skola under slutet av februari 2011 bedöms den verksamheten tillsammans med Horns skola.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Horns skola, Hycklinge skola och Björkfors skola, dels den information som samlats in under besöket. I Horns skola, Hycklinge skola och Björkfors skola intervjuades rektorn, lärare och ett urval av elever. Inför Skolinspektionens besök har eleverna i årskurs 5 samt föräldrar och personal också besvarat en enkät. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Horns skola

Tabell 1.: Antal elever på Horns skola

Horns skola	Antal elever
Grundskoleklass	59
Förskoleklass	14

Källa: Skolans egna uppgifter februari 2011

Verksamheten omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1–6.

Skolorna i Horn och Hycklinge blir en skola i Horn under februari 2011. Förskoleklassen, årskurs 1 och 2 samverkar under delar av dagen. Årskurs 3–4 är en arbetsenhet med två klasslärare och årskurs 5–6 är organiserade på samma sätt.

Rektorsområdet omfattar förutom grundskolan även förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Förskoleverksamhet och skolbarnsomsorgen inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilda verksamhetsrapporter.

Beskrivning av Björkfors skola

Tabell 2.: Antal elever på Björkfors skola

Björkfors skola	Antal elever
Grundskoleklass	4
Förskoleklass	4

Källa: Skolans egna uppgifter februari 2011

Verksamheten omfattar förskoleklass samt årskurs 1.

Björkfors skola (även lokalt kallad Linnéskolan) sker samverkan mellan förskoleklass och årskurs 1 delar av dagen.

Rektorsområdet omfattar förutom grundskolan även förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Förskoleverksamhet och skolbarnsomsorgen inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilda verksamhetsrapporter.

Tillsynsprotokoll för Horns skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☐

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☐

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygg lärandemiljö

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning

☐

Undervisningstid och val

☒

Särskilt stöd

☐

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☐

Bedömningar och motiveringar, Horns skola

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Individuella utvecklingsplaner upprättas inte enligt författningarnas krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolan har regelbundna utvecklingssamtal och vid dessa upprättas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Enligt dokument och intervjuer bedrivs ett utvecklingsarbete inom detta område på skolan. Emellertid måste skolan i de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen konkret klarlägga vad skolan ska göra för att eleverna ska utvecklas i riktning mot läroplanens och kursplanernas mål.

Enligt grundskoleförordningen ska de individuella utvecklingsplanerna sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I den framåtsyftande delen av planen ska det beskrivas vad skolan ska göra samt vad eleven och vårdnadshavaren kan göra för att eleven ska kunna utvecklas så långt som möjligt i relation till de nationella målen.

Se vidare Skolverkets Allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen. (SKOLFS 2009:16)

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygg lärandemiljö

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

I Horns skola finns ett dokument som benämns likabehandlingsplan. Huvuddelen av innehållet i likabehandlingsplanen är generellt utan att göra någon åtskillnad mellan de olika enheterna och verksamheterna. Innehållet är identiskt med planen för Björkfors skola.

Planen är informativ med flera viktiga inslag, exempelvis gällande intentioner och syfte för att förhindra kränkande behandling och definitioner av begrepp. Den är emellertid allmänt hållen och det är svårt att se ansvarsfördelningen mellan rektor och personal på ett konkret sätt, speciellt vad gäller åtgärds- och utredningsskyldighet. I planen saknas även beskrivning av skolans behov av att förebygga kränkande behandling utifrån en aktuell kartläggning.

Enligt kommentar till Skolverkets allmänna råd "För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling" (s. 25) är huvudregeln att det ska finnas en plan för varje särskild verksamhet. Det är väsentligt för att planen ska fylla sitt syfte att behov och åtgärder utgår och beskrivs utifrån varje enhets specifika förhållande. Enligt skollagen ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan. Skolinspektionen förutsätter att skolans kommande planer innehåller sådana redogörelser. Vidare förutsätter Skolinspektionen att eleverna deltar vid framtagandet av planen.

Av elevintervjuer framgår att innehållet i likabehandlingsplanen som finns inte är känt av alla elever.

Se vidare Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. (SKOLFS 2009:38)

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Språkval erbjuds inte i enlighet med förordningen.

Författningsstöd:

2 kap. 18 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt grundskoleförordningen ska skolan som alternativ till franska, spanska och tyska erbjuda svenska eller engelska samt det språk eleven har rätt till gällande modersmålsundervisning, svenska som andraspråk för elever som i övrigt får undervisning i ämnet, och teckenspråk.

På Horns skola erbjuds eleverna i årskurs 6 språkval i franska, spanska eller tyska och undervisningen sker på Stjärneboskolan. Enligt rektorsintervjun och skolans dokument framgår att eleverna kan välja en kombination av svenska och engelska om eleven har svårigheter att nå målen i svenska och/eller engelska. Språkval får inte ersätta stödåtgärder som eleven har rätt till. En elev kan som språkval inte välja antingen svenska eller engelska, vilket eleven måste kunna göra. Det finns således ingen möjlighet att till exempel läsa enbart engelska eller svenska som språkval.

Modersmål, svenska som andraspråk och teckenspråk erbjuds inte som språkval.

Skolan ska erbjuda alla de alternativ som anges i grundskoleförordningen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Modersmål erbjuds inte i enlighet med förordningen.

Författningsstöd:

2 kap. 9 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt rektorsintervjun erbjuds inte alla elever med annat modersmål än svenska modersmålsundervisning på skolan. Alla elever med annat modersmål än svenska måste få ett sådant erbjudande.

Tillsynsprotokoll för Björkfors skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☐

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☐

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygg lärandemiljö

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning

☐

Undervisningstid och val

☐

Särskilt stöd

☐

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☐

Bedömningar och motiveringar, Björkfors skola

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Individuella utvecklingsplaner upprättas inte enligt författningarnas krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolan har regelbundna utvecklingssamtal och vid dessa upprättas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Enligt dokument och intervjuer bedrivs ett utvecklingsarbete inom detta område på skolan. Emellertid måste skolan i de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen konkret klarlägga vad skolan ska göra för att eleverna ska utvecklas i riktning mot läroplanens och kursplanernas mål.

Enligt grundskoleförordningen ska de individuella utvecklingsplanerna sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I den framåtsyftande delen av planen ska det beskrivas vad skolan ska göra samt vad eleven och vårdnadshavaren kan göra för att eleven ska kunna utvecklas så långt som möjligt i relation till de nationella målen.

Se vidare Skolverkets Allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen. (SKOLFS 2009:16)

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygg lärandemiljö

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

I Björkfors skola finns ett dokument som benämns likabehandlingsplan. Huvuddelen av innehållet i likabehandlingsplanen är generellt utan att göra någon åtskillnad mellan de olika enheterna och verksamheterna. Innehållet är identiskt med planen för Horns skola.

Planen är informativ med flera viktiga inslag, exempelvis gällande intentioner och syfte för att förhindra kränkande behandling och definitioner av begrepp. Den är emellertid allmänt hållen och det är svårt att se ansvarsfördelningen mellan rektor och personal på ett konkret sätt, speciellt vad gäller åtgärds- och utredningsskyldighet. I planen saknas även beskrivning av skolans behov av att förebygga kränkande behandling utifrån en aktuell kartläggning.

Enligt kommentar till Skolverkets allmänna råd "För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling" (s. 25) är huvudregeln att det ska finnas en plan för varje särskild verksamhet. Det är väsentligt för att planen ska fylla sitt syfte att behov och åtgärder utgår och beskrivs utifrån varje enhets specifika förhållande. Enligt skollagen ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan. Skolinspektionen förutsätter att skolans kommande planer innehåller sådana redogörelser. Vidare förutsätter Skolinspektionen att eleverna deltar vid framtagandet av planen.

Av elevintervjuer framgår att innehållet i likabehandlingsplanen som finns inte är känt av alla elever.

Se vidare Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. (SKOLFS 2009:38)